

ETKİNLİK ADI: Dalgaların Sesi

ALAN ADI: Müzik

YAŞ GRUBU: 60-72 Ay

ALAN BECERİLERİ:

Müzik Alanı:

MHB4. Müziksel Hareket

KAVRAMSAL BECERİLER:

KB2.11. Gözleme Dayalı Tahmin Etme Becerisi

KB2.11.SB2. Mevcut olay/konu/duruma ilişkin çıkarım yapmak

EĞİLİMLER:

E3. Entelektüel Eğilimler

E3.1. Odaklanma

PROGRAMLAR ARASI BİLEŞENLER:

Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri:

SDB1.1.Kendini Tanıma (Öz Farkındalık Becerisi)

SDB1.1.SB1. Öğreneceği yeni konu/kavram veya bilgiyi nasıl öğrendiğini belirlemek

SDB1.1.SB1.G2. Merak ettiği konu/kavrama ilişkin soru sorar.

Değerler:

D3. Çalışkanlık

D3.4.Çalışmalarda aktif rol almak

D3.4.4. Kişisel ve grup içi etkinliklerde sorumluluklarını yerine getirir.

Okuryazarlık Becerileri

OB1.Bilgi Okuryazarlığı

OB1.3. Bilgiyi Özetleme

OB1.3.SB1. Bilgiyi çözümlemek

ÖĞRENME ÇIKTILARI:

Müzik Alanı:

MHB.2. Harekete ve dansa eşlik eden ritimlerdeki/müzik eserlerindeki/çocuk şarkılarındaki/çocuk şarkısı formlarındaki özellikleri fark edebilme

MHB.2.b. Müzik eserlerindeki/çocuk şarkılarındaki/çocuk şarkısı formlarındaki kalın ve ince/kuvvetli ve hafif ses farklılıklarını/yavaş ve hızlı tempo farklılıklarını hareketle/dansla gösterir.

MHB.3. Müzik ve ritimlerle hareket ve dans edebilme

MHB.3.c. Çocuğa uygun müzik eserleriyle bireysel/grupla birlikte hareket/dans eder.

İÇERİK ÇERÇEVESİ:

Kavramlar: Hafif-kuvvetli, alçak, yüksek

Sözcükler: Fener, bekçi

Materyaller: Dalga sesi kaydı, çocuk sayısından bir fazla sayıda renkli tül, hafif ve kuvvetli ses farklılıklarına sahip iki sözsüz müzik

Eğitim/Öğrenme Ortamları: Sınıf

ÖĞRENME-ÖĞRETME UYGULAMALARI

ETKİNLİKLER

Çocuklara “Şimdi bir ses dinleyeceğiz, dinlediğimiz sesin ne sesi olduğunu tahmin etmeye çalışalım” denilir. Deniz sesi dinletilir. Dinlenen sesin ne sesi olduğu sorulur. Çocukların tahminleri alınır ve sesin deniz sesi (dalga sesi) olduğu açıklanır. Çocuklara mavi tüller verilir. Hikaye anlatılırken dinlediklerine uygun olarak ve hikayenin hissettirdiklerine göre tüller hareket ettirebilecekleri belirtilir. Hikayenin anlaşılabilmesi için olay örgüsüne uygun hareket etmeleri gerektiği söylenir.

“Bir deniz fenerinde çalışan bir deniz feneri bekçisi varmış. Deniznin güvenliğini sağlarmış, fenerin ışığı ile gemilere yol gösterirmiş. Deniz ona, o denize arkadaşlık edermiş. Bekçi denizin sesini dinlermiş bütün gece. Deniz bazen sakin ve huzurlu olurmuş. Böyle zamanlarda dalgaların sesi hafif hafif (hafif ses tonuyla söylenir) duyulurken fenerin ışığı denizin üzerinde parlarmış. Bazen de deniz fırtınalı olduğunda dalgaların sesi giderek kuvvetlenirmiş (kuvvetli ses tonuyla söylenir). Böyle zamanlarda fenerin ışığı daha da parlak ve güçlü olurmuş. Dalgaların sesi bazen hafif duyulurmuş, bazen kuvvetli duyulurmuş. Dalgaların sesi zar zor duyuluyormuş, çok hafif bir ses, çıkan fırtınayla birlikte ses giderek kuvvetlenmiş.”

Çocuklara dinledikleri hikâye ile ilgili merak ettiklerini sormaları için fırsat verilir (**SDB1.1.SB1.G2. Merak ettiği konu/kavrama ilişkin soru sorar.**). Çocukların soruları yanıtlanır. Çocuklara tülün ne zaman alçakta ne zaman yüksekte dalgalandığı sorulur. Çocuklar, hikâyeyi dinlerken gözlemlerine dayanarak tülün ne olduğunda alçakta ne olduğunda yüksekte dalgalandığını dair çıkarım yapmalarına rehberlik edilir. (**KB2.11.SB2. Mevcut olay/konu/duruma ilişkin çıkarım yapmak, OB1.3.SB1. Bilgiyi çözümlemek.**) Hafif ve kuvvetli ses farklılıklarını fark etmeleri için rehberlik edilir. Sınıfın ortasına içerisinde renkli tüllerin olduğu bir sepet konulur. Her çocuk sepetten bir tane tül alır. Dalgaların sesinin hafif ve kuvvetli duyulduğu bir deniz sesi açılır. Çocuklar, dalgaları sesi hafif duyulurken tüller alçakta hareket ettirir. Kuvvetli duyulurken yüksekte hareket ettirir. Ardından bu denizde çeşit çeşit canlıların yaşadığı söylenir. Her çocuk tülünü denizde yaşayan bir hayvan olarak düşünür (ahtapot, denizati, köpek balığı, yengeç, deniz kaplumbağası vb.) (**D3.4.4. Kişisel ve grup içi etkinliklerde sorumluluklarını yerine getirir.**).

Bu hayvanların nasıl hareket ettiği konuşulur ve tüller ile hareketler denir. Tıpkı az önce dinlediğimiz dalga sesleri gibi müziklerde de hafif ve kuvvetli ses olduğu açıklanır. Hafif ve kuvvetli ses farklılıkları olan sözsüz bir müzik açılır. Çocuklar deniz canlılarını (tüllerini) müzikteki hafif seslerde alçakta, kuvvetli seslerde yüksekte hareket ettirir. Çocuklara, konuşmadan müziğe odaklanmak gerektiği hatırlatılır böylece hafif ve kuvvetli sesleri fark edebilecekleri söylenir. (**E3.1. Odaklanma**)

Orta yükseklikteki sesleri fark eden çocuk olursa tülün nerelerde hareket ettirilmesi gerektiği ile ilgili tartışılır. Ardından tüller dans ederken de kullanabileceğimiz söylenir ve tüller kullanarak bir eylemi canlandırma, bir nesnenin hareketini canlandırma, bir canlının hareketini canlandırma gibi etkinliklerle tüller ile dansa eşlik edebilecek hareket çeşitliliğine dikkat çekilir. (Yağmurlu bir havada çalışan bir araba sileceği bir sağa bir sola (kollar genişçe açılarak) tüller bir sağa bir sola sallanır. Kıvrıla kıvrıla giden bir yılan (tüller “s” çizecek şekilde) hareket ettirilir. Havaya atıp tuttuğum bir top (tül top yapılır) havaya atılır ve tutulur. Gökyüzünde uçan bir kelebek (tül açılır, iki uçundan tutulur) uçurulur gibi örneklerle tüller hareket ettirilir. Çocukların da üreteceği hareketler hep birlikte denir. Hafif ve kuvvetli ses farklılıkları olan sözsüz bir müzik açılır (Aynı ya da farklı bir müzik kullanılabilir.) Çocuklar müzik eşliğinde tüller ile dans ederler. İstedikleri gibi dans edebilecekleri müziğin onları yönlendireceği söylenir. (**MHB.3.b. Çocuğa uygun müzik eserleriyle bireysel/grupla birlikte hareket/dans eder.**). Hafif ve yüksek ses farklılıklarına göre alçak ve yüksekte dans ederler (**MHB.2.b. Müzik eserlerindeki/ çocuk şarkılarındaki/çocuk şarkısı formlarındaki kalın ve ince/kuvvetli ve hafif ses farklılıklarını/ yavaş ve hızlı tempo farklılıklarını hareketle/dansla gösterir., E3.1. Odaklanma**). Etkinlik video ile kayıt altına alınır).

Etkinliğin video kaydı hep birlikte izlenir. Video üzerinden değerlendirme yapılır:

- Dinlediğimiz ses ne sesi idi?
- Etkinliğimizde hangi deniz hayvanını seçtin?
- Alçakta hareket ederken müziğin sesi nasıldı?
- Yüksekte hareket ederken müziğin sesi nasıldı?
- Alçakta ve yüksekte dans ederken nasıl hissettin?
- Hafif ve kuvvetli seslerde başka nasıl dans edebildik?

FARKLILAŞTIRMA:

Zenginleştirme: Çocuklardan kuvvetli ses duyduklarında, fırtınalı deniz gibi sert hareketler; hafif ses duyduklarında, sakin deniz gibi yumuşak hareketlerle dans etmeleri istenebilir. Bazı öğrenciler dalga sesleri; diğerleri balık, martı veya gemi sesleri çıkararak kendi deniz orkestralarını oluşturur. Bu seslere uygun yaratıcı dans hareketleri eklenebilirler. Çocuklara halk dansları, bale, modern danslar gibi farklı dans hareketleri tanıtılarak onlardan, kendilerine en yakın gelen danslarla bireysel veya grup halinde dans etmeleri istenebilir. Yavaş ve hızlı tempolara, orta tempo eklenerek çocuklarla hafif dalgalı deniz canlandırması yapılabilir. Etkinliklerde top, balıkçı ağı, oyuncaklar, artık materyaller kullanılarak canlandırma süreci zenginleştirilebilir.

Destekleme: Çocukların tüllerle hareket ettikleri sırada, yönergelerin net ve anlaşılır olması önemlidir. Hafif ve kuvvetli seslere göre hareket etme konusunda çocuklara rehberlik edilirken, farklı hareketlerin nasıl yapılabileceği örneklerle gösterilebilir ve onlar adım adım desteklenebilir. Deniz sesi ve müzik kullanımında, ses düzeyleri ve tonları çocukların rahatlıkla algılayabileceği düzeyde olmalıdır. İşitsel duyarlılık gösteren çocuklar için, ses efektlerinin ve müziğin düzenlenmesi; gerekirse kulaklık veya ses düzeyi kontrolü sağlanabilir. Görsel destekler, etkinliğin anlaşılmasına ve takip edilmesine yardımcı olabilir. Örneğin, deniz feneri bekçisinin hikayesi anlatılırken resimli kartlar veya grafikler kullanılabilir. Deniz ile ilgili materyaller (deniz kabukları, deniz feneri minyatürü, balıkçı figürü vb.) görsel ve duyuşal açıdan desteklemeyi sağlayabilir. Değerlendirme sorularının sayısı azaltılarak etkinlik basitleştirilebilir ya da farklı zamanda değerlendirme yapılarak etkinlik daha küçük parçalara ayrılabilir.

AİLE / TOPLUM KATILIMI:

Aile Katılımı: Ailelerden çocukları ile hafif ve kuvvetli sesler için hareketler belirlemeleri ve seçecekleri müziğin değişen sesleriyle bu hareketleri yapmaları istenebilir. Hafif ve kuvvetli ses farklılıklarının belirgin olduğu müzik listesi aileler ile paylaşılabilir. Bu listedeki müziklerle ailece dans etmeleri, onlardan hafif ve kuvvetli sesleri dans ile göstermeleri istenebilir.

Toplum Katılımı: Hafif ve kuvvetli seslerle ilgili bir dijital dinleme içeriği hazırlanarak diğer sınıflarla paylaşılabilir.